

F O A I A

pentru

MINTE, AMICINA SI LITERATURA.

Nr. 25 și 26.

MERCURIU, 25. IUNIU

1856.

„Zimbrul“

Iași, 1. Iunie.

(Брмаре ші капетз.)

3) Жи прівіреа адміністратівъ се педікъ таі твлте авсэрде претекстэрі, впвл de кътв алтвл mai рідіквле:

a) Къ капітала статвлі впітв нв ар фі жи центръ дереі. Даръ Петресвргв, даръ Парісвла ш. ч. съптв оаре жи центръ Статвлі лор?

б) Къ ачесте дозе гъверне de актв пріфъ-
къндссе жи впвл сінгврь, жътътате din аплоїаді арв речъне фъръ слжвє — фъръ пънс; аіче се жігнеште таі къ сашъ жирътвцітвль сістемъ залв сківерпіселей. Даръ оаре къндс ачеств статв
ва фі організатв тілітъреште, атвочеа de крежват
есте къ ворв тревві нвтві жи рамвл тілідіеі
атъдуа оіфідері, ші аплоїаді аі ачестві рамв, жи
кътв съ нв ажкогъ тоді ачії аплоїаді че арв ре-
тъне фъръ слжвє. Даръ апоі не лъпгъ ачеаста
indвстрія ші комерчіл респъндіндссе атвочеа жи
даръ, ва фі опрітв оаре зпорв асемінеа аплоїаді
ка капачітвціл лорв съ ле жи треввіншезе ла ак-
тівітатеа пацівналь, іаръ нв ла інтріці ші дема-
гогії?

с) Къ адікъ Валахії фіндс таі нвтероші de
кътв Молдовенії, іар преквітвні жи слжвеле
Ачеі de ачеасть сокотіць, сканъ din віДЕРЕ къ
звіндсесь прінчіпателе пітепе нв ва фі пічі Валахв,
пічі Moldonanv, че тоді Ромъні, нв дозе дери
звіте, че вна: o Romenie, o Nadie, o Relicie, o
orthodocie, o Констітвціе, нв Reze, нв D-zez.

д) Къ адікъ вре звівл din Мітрополії дері-
лорв арв перде чева din dirnітatea лорв. Ачеаста
еаръті нв аре темеів. Ноi віДЕМС таі твлці
Мітрополії жи рігатвл Гречії пъстгръндсши фіе
каре дрентвріл сале фъръ а фі сінвнші Мітропо-
літвлі de Атена, чи нвтві звіндсесь ла казврі

греле жи Cinodз спре а нв атърпа звіл de алтвл,
пічі кіарв de Патріархвл de Константінополі; de
асемінеа есте нв Мітрополії Рвсіеі, не фіндс
ачелв de Москва ші de Кіевз атърнаці de челв
de Петресвргв.

Мai ав контрапрії звіреі ші алте първте фрічі
жись еле сънтв атътв de шъсквіте ші рідіквле жи
кътв нв терітъ а маі фі реєсфлате, къчі се стъпгъ
сінгвре de ла cine. Ка съ ле поать жись
чіпева квпоаште каре сінгв ачеле, се обсер-
веве нвтві, къ жи таїфестареа лорв треввіе неа-
пъратв din дозе прінчіпії відіюасе съ се зъреаскъ
зовл, адікъ: de нв алв егоіствлі апоі пегречітв
челв аіз сківрпіселеі.

Се фречеть актв да пвтвл алв доілае пе-
трв: Звіре.

II.

ЗВІРЕА ПРИНЧІПАТЕЛОР.

Преквітв кввітвл de нвзпіре din жесеі жи-
семіпареа лві жесеіль не жикрнде, de асемінеа
din жесеі кввітвл Звіре се веде звіл че ші
націоналз. Бісеріка нв съвършеште пічі одатъ
Літвріїл сале, фъръ ка съ ростеаскъ кввітеле:
Петрв Звіреа твтврорв Domnulv се нв рвгътв.“

Нв жиzedарв філософії ші жи въдъцаці адеce аз
ростітв ші ростескъ звіттоареле, „Concordia res
parvae crescunt, discordia dilabuntur!“ адікъ прін-
зпіре лвквріле тічі крескв, іаръ прін нвзпіре се
дъранпіль! Шептв че се таі фачетв аратаре ла
пілда вътвръвлі, каре дъдвсъ філорв сеі о легъ-
твръ de верці ка съ ле рвтв? Шептв че се таі
жи треввітв фіреа чеа възгтв жи каре тоате нвтві
прін звіре крескв ші се жи трескъ ші тоате пъ-
звіескъ кътв звітате ші артопіе? Се прівітв
нвтві жи історія отеніреі ші вомв віДЕЕ къ нвтві
націїл каре с'аэ звітв, ачеле аз кресквтв ші с'аэ
ферічітв ші ка съ нв терітв таі denарте, се
арвікъшокії ші прівіріле поастре асвпра вечінеі

поастре Ръсiei. Че аз фостът е оаре към 150 ани и по пакъте кънд ера деспърдът и тои тайлте Принчипате? Цвѣтърия Татарилоръ! Че есте еа астъзи de кънда с'ав впітъ? Ачеаста аз възетъші о штіе фіекаре. Че аз фостът Франция кънда аз фостът десетемвратъ ші че есте астъзи? Че аз фостът Италия кънда аз фостът впітъ ші че есте астъзи? etc. etc.

Афаръ де ачесте пои се прівітъ ип специал каре аръ фі въпвріле ші пріпчіпіле впіреи Принчипателоръ.

1) **Ип прівіреа религіоасъ.** О падіе пътерпікъ ші респектатъ de кътръ челеалте пътери, аре ші клервълъ ші вісеріка са респектатъ; ші din контра, о падіе ипцосітъ ші переспектатъ аре ші впів клервъ переспектатъ. Вадъ чіпева, към кътъ твлечіре вісеріка чеа таре а ресъртвълъ din Константінополі, прівеште не вісеріка фікъ а са ип Rъsia ші ип Elada; ші din контра, че переспектаре ші педісімпътате аре клервъ ші вісеріка артеанъ de кънда падіе артеанъ аз къзгътъ! Афаръ де ачеаста, кънд о падіе е пътерпікъ ші віне организать атвичеа ші клервъ ші вісеріка ei ипфлореште, ші ла din контра вртвейзъ din контра. Апои не лъпъ дозъ Статврі ортодоксъ ип Акоронате, дакъ аръ таи фі ші алъ треіле оаре н аръ с'и спре таи таре глоріе ні пътере а ортодоксіе?

Історія лътврітъ довідеше ачеаста.

2) **Ип прівіреа політікъ.** Към впіреа ші търіа поасть арътъмъ чеа таи таре слъжъ пептър віар Търчія сінг'їнсіндо пептър тотъ deasna dec- пре Nopds, ші фъкъндъне пептър тотъ deasna о първрепікъ авантгардъ, каре съ пріміасъ челе лътъ ловірі, кънда еа аръ фі атвепінпътъ de кътръ чіпева. Ші оаре аръ таи пакъ зіче чіпева къ ачеастъ впіре. н волосеште пе Імперія Отоманъ De aceminea din впіреа ші търіа поастръ къштігъ Азстрія. А еи кътрапіре ші лъгідіре н волае вртва de кътъ пакъ кънд се ва лъвіфора очеапъл Паплавістікъ. Ка съ зікъ чіпева кътъ къ 30 шіліоане de Славонія ла Садъл Европе воръ ста пептър тотъ deasna песімпіторі прівіторі ла търіеа ші глоріа фраділоръ лоръ de Nopds, ачеаста аръ фі тотъ вна ка кътъ аръ зіче чіпева, къ се волае лъкра ип контра патвреи. Секвялъ ал 19 есте секвялъ падіоналітъділоръ ші ип зъ- даръ се ва тъгвлъ чіпева къ идеіеа къ 100 de шіліоане de тінері ші воінічі славоні ип Европа рѣши воръ фаче ші еи одініоартъ кърсвълъ лоръ,

деспре кътъ аз фъкътъ тоате паділе. Ип ачеа ип фріокашъ чіпе оаре ва ста ла тіжсокъ ип пре Славонія de Садъ ші de Nopds дакъ ла Деспъреа н вола фі впів статъ пътерпікъ стреінгъ de кътръ елементъ Славонъ? . . .

Ші ліпсіндъ ачестъ статъ, чіпе оаре таи ип тъів ва фі дъръпъпътъ de кътъ Азстрія? Ез ласа зіче чева деспре опініле таи твлторъ політіці ші а таи твлторъ діпломаці ші тъ зімескъ пакъ de ачеа кътъ с'аръ пътеа ка Азстрія съ н вола поасть фолоті de впів aceminea Статъ Ромънъ ип Деспъреа, темъндъши пе пакъніи сеи Ромъні din Бъковіна ші Трансільвания, карі ип пропорціе къкестія паплавістівъ, че о атвепінпъ віаръ ип inima ті тървтаеле еи, н вола сънтъ алъ чева de кътъ піште твіште кътръ впів лез?

3) **Ип прівіреа адіністратівъ:**

a) Икономія статвълі фоарте швітъ с'аръ ип лесні прівіреа церілоръ, къчи ачесте дозе га- верне префъктъ ип вола ва авеа пакъ впів статъ, о лістъ чівіль, іаръ н вола, ка пъпъ аквітъ.

b) Фінансіонарі капавілъ din дозе корпосврі de атвлоіаді се пакъ таи вшоръ гъсі ші алеце ипдествле капачітъді ші інтелігенції, се къді аръ тревії пептъръ впів сінг'їръ газверпъ; ші фіторізъ domnitorізъ евронезъ н вола фі певоітъ de кътъ доаръ пакъ ла кагврі фоарте естраордінаре, а'ші адваче бімені стрыні пекътъ саъ адваче ла лътъ- пърі ші пъпъ аквітъ.

c) Єпі-атеа дірекціеи ва да ші о впітате спі- рітвълі падівалъ.

d) Інфлоріеа індэстріеи падівалъ, къчи таи твлі лъкврътірі съвъ впів архітектъ факъ таи лъ- квръндъ ші таи солідъ zidipea.

e) Комерціял фъкътъ пріві компаніи ип каре се компілъ таи твлі пътері ші тіжлоаче, тотъ деавна шаи таре спореште ші се лъдеште.

f) Ип събрітъ фрітъл де а авеа тарацана de bani, аръ десгрона которіле челе лъграпате ші аскінсе ип твіції пострії дела лъчепътъ лътві; ші чіпе дечі н вола с'аръ пътврпъс de резоапеле ші пріпчіпіле че амъ пропвсъ таи със, карі кредъ къ н вола фі алдії de кътъ ачеи че'ші лът- міаизъ політика пе пріпчіпілъ сківірніселе і, ачея кредъ къ се воръ дептърта чель пакъніс де ла ачеаста, къчи атвиче жі ва ръде Цвѣпълъ Лейва! . . .

Ацвітънідъ къ търгъ ші пе віаръ контрапрії Пріпчіпателоръ, лъкврі ачестъ артікълъ пріві вртътоареле темораже ип

зинте але звія ветеранъ аль пострѣ літератъ:
„Днltre поште ші лѣтінь, о Молдавіе! алеце.“
Архимандрітъ Неофітъ Скріава.

МАНѢСКРІПТЪЛ

лzi Xspz,

канеларвл лzi Драгош Водъ.

О скрію нs de твълтъ дескоперітъ, ші актъ
датъ ла лврінь, асвпра векімілоръ Статълі ро-
тънескъ din Молдава есте, de ванъ самъ, de челъ
mai таре інтересъ днл жицрепівръріле de актъ.
Был фрагментъ історікъ днл каре есте згryffitъ
днл вій колре стареа Ротъліоръ din Молдава
жнаіте de жицрепіца Domniei moldovene, пре-
квтъ ші дисаші фіреа жицрепівръріоръ че ав
адесъ ачел ашезъмълтъ політікъ, ера а фі, фъръ-
тотъ днлдала обжетъл квріосітъції пъвліклві
пострѣ літераръ. Дар жицъ къндъ нs аша док-
ментъ се їче къ есте традвчере рошъпеасъ din
зімелъ лzi Стефан-чел-Маре de вел-Спатаръл Пе-
тръ Кльнъ, de ne нs тањскріптъ оріціалъ
компъсъ днл латінеште, de дисаші секретарвл
челъ днтигъ Domnъ moldovana, атвчі інтересъл
історікъ пілітераръ треввіе съ фіе къ атътъ mai таре
къ кътъ літераръра пострѣ історікъ нs аре днкъ днл
magazinіile ei піці нs докментъ оріціалъ mai
комплектъ асвпра оріціелоръ пострѣ націонале.
„Izbodъл се а тошіе пострѣ ръндъл, кътъ ea се
цинъ ші хълдъл днпъ че жицръціеа пострѣ чеа
таре din Roma се деевъпъ ші нs mai птътъ апъра
Dacia, скрію de Хэръ тарелъ канеларъ а лzi
Драгошъ Водъ, днпре кътъ ші елъ днл афълъ
скріптъ din зіле вътърьне de кътъ Арввре кам-
подвкъсъ“, есте, жицръ адевъръ, днл окії пострі, о
коморъ нестіматъ десире челе mai векі ші пекв-
носките тімпврі але історіеі пострѣ. Орі кътъ de
жицріеітъ аръ фі дндоіеліле пострѣ асвпра ав-
тепчітъдеі впні асеміне днсемнътогріе скріері, ea
тотъші ва фі прівітъ актъ de чеі mai твълці ка
о продвчере літераръ de челъ mai таре інтересъ.
Se non e vero, e ben trovato — зіче Italіанъл.
Дечі, de ші лврвл нs есте днкъ кіаръ адеверітъ;
ноi зічетъ днсе къ есте віне пімерітъ. Актъ
къндъ дисаші M. Ca Gr. Гіка Водъ аз сокотітъ
de квінпъ а рекомънда ачесъ докментъ нs

комісіеі спечіале, — комісъ de върваді*) карії
пріп окзпадії літераре ші археолошіе аз квопп-
тінгі треввітогріе спре ал черчета къ птързndere,
— актъ пъвліклві жицрегъ есте апінс de квріо-
сітатеа de а шті чеа че треввіе съ креадъ ші
кътъ фолосъ поте съ трагъ din четіреа ші ресче-
тіреа скріері канеларвлві лzi Dрагош Водъ. Ноi
пітітъ къ къ вре-о чіпчі anі mai жнаіте D. вел-
Спатаръл Константіn Cion спвпеа къ аре днл пъ-
страпреа са нs „докментъ векі“ че ав фосъ
скріс днтигъ латінеште; штітъ de асеміне къ
кътъ патріотікъ сіоніре D. Хатмана Iordani
Костакі аз кътатъ de ал да ла лврінь, жндать
че ав афлатъ de дънсъл; штітъ сетеа чеа таре
че есте актъ ла noi de а квопште віне чеа че
амъ фосъ одать, пентръ ка аша съ птетъ пъ-
тързnde че амъ птетъ фі днкъ: ші дар, сокотітъ
къ ростітъ аіче дорінца пъвліклві жицрегъ, зі-
къндъ къ кътъ mai кврпндъ се ва пъвліка ре-
сультатъ лвкъріоръ комісіеі mai със птміте, къ
аетътъ mai таре ва фі реквпштіца твтвора
пентръ гнндіреа патріотікъ че ав діктатъ асеміне
черчегаре. Еатъ пъвлікътъ аіче ші domnескъл
оффіціз пріп каре се ръндвеште комісіа „археоло-
гікъ-літераръ“ mai със птміть. Амъ врэ съл
лвтъ днпъ „Gazeta de Moldavia“, ка зна че са
нвне жнаітеа opdonanzei domnешті o mai лвръ
жицродвчере de кътъ Zimvръ; днсе Zimvръ;
квпрінде текстъл жицрегъ, репвестітъ de кон-
трасемнатвра Секретарвлі de статъ, къндъ
„Gazeta de Moldavia“ ne спвпе птмі атътъ mai
твълтъ: къ „спре а се констата автентітатеа
докменталві mai със зісъ“ Прé Д. Domnъ ав
птмітъ комісіеа спечіалъ, „асвпра пропнпнері
D-сале Постелікві Г. Асакі“, ші къ Офісъл
Domnескъ с'зз adresatъ жицріоръ комісіеі.

Еар днл Zimvръ четітъ аша:

„Noi пъвлікътъ текстъл Офісълі Domnескъ
къ N. 38 din 7. Ієпіе пріп каре се птешті о
комісіе спре а черчета Манѣскріптъл Фрагментъ-
лzi din 1495, reprodвсъ ші de noi днл Фоілето-
нъл Zimvрълі Nr. 11 ші 12. а квріеа резул-
татъ днл вомъ жицръгъші ла тімпвз сез пъвлі-
клві.

*) DD-лор Вел-Ворпічії: A. Donici, K. Хэр-
твзакі; Вел-Постелікві: Г. Асакі; Вел-Ації: A-
T. Лавріонъ, D. Божінка, T. Kodrescu; Вел-Спат-
аръл Г. Севлескъ; Dr. C. Бървдъ, ші Dazi Коло-
нелъ M. Когълшіцеанъ.

„Опоратъ D.cale Aга Teodorъ Kodrescu.

„Фрагментъл Историкъ, че поартъ data anului 1495, кареле de кръпънд пріп тінарів с'аф датъ ла лятінъ, аз дінтітъ ші а поастъ ляре амінте пріп дескрипте а оаре каре евепіменте, дрітві політіче, адіністратівіе ші потідій, комплектънд о парте дп дешъртъл історії патрії. Фрагментъл фор-
теазъ лікъ ші впв докуметъ філолоцікъ дп ве-
кеа літвъ Ромънъ, дп кътъ поате контріві а
артика о поэ лятінъ асвра впоръ матерії атътъ
de пшінъ есплоатате. Дрептъ каре атъ сокотітъ
de квінідъ а рекоменда ачестъ Фрагментъ Двоа-
стре, карії пріп оквадії літераре ші архіологіче,
аведі тревзітоаре de алв черчета къ пътрандере,
ка данъ ачеаста лівредніндъ съ се поатъ адопта
на впв докуметъ автентікъ ші а се ліпрецістра
на о парте а історії Патрії пептръ акървеа лъ-
твріре пріп алв Dv. зел лятіната веді адъоді
впв сервіців імпортентъ; лікъпоштіїпціндъ тутъ
одатъ къ ачеастъ лякрайе аведі а о фаче дп впре
къ D.loru Ворпікълъ Алексъ Донічі, Ворпікълъ
Костакі Харвзакі, Колопелъ Mihailъ Когълі-
чeanъ, Постелікълъ Георгіе Асақі, Ага Тріоніз
Лаэріанъ, Ага D. Божінка, Спаторілъ Георгіе Съ-
лескъ ші D.пвл Cimionъ Барпнідів.“

(Съвкійтъра Д. С.)

Л. II.

Секретаръл Статълъ: I. Гіка.

О СКРІКОАРЕ А D-лvi E. KINE,
кътъ Ромъніи din Парісъ.

Ромъніi din Парісъ аз адресатъ D-лvi Edgar
Kiné о скрібіре de тълцътіре пептръ челе че
стрълчітъл скітъръ аз пъвліватъ дп фавбреа па-
діоналітъдеі ромъне; ма ачea адресъ D. Kiné аз
Фъкътъ вртътърілъ респвпсъ: —

„Domnii mei!

„Мъртврісіреа цепербось че ті аці адресатъ
есте чеа маі шаре тъпгъіре че атъ автъ дe-
къндъ тъ афлъ десдератъ ші ліпресвратъ de
непорочірі. Ез сжитъ ачела че въ сжитъ даторіз
къ реквопштіндъ. Такъ атъ пътвтъ впі ростъл
тев челъ слава кътъ ал d-востръ пептръ апъра-
реа казсеі челеі маі дрептъ din ляте, d-востръ
т'аці рекотпепсатъ тълтъ маі пресвс de кътъ
щерітамъ. D-востръ т'аці Фъкътъ съ афлъ къ

жп ор-че ліпрецъръл ар фі оплз де тревзіе с
се десперезе пічі одатъ de a гъсі аспрії de ап-
ратъ ші о даторіе de ліпплінітъ.

О піртаре аша de повіль ка а-бостръ ар ф
дествлъка съ аръте че віторъ ар патія d-востръ.
D-востръ лі ппеді ка темеліе сімемінтеле че
факъ таі тълтъ опоре inimei отыгі. Ез нв шті
че въ есте менітъ de політіка зиei е астъзі ші
дакъ сперанделе постре комзне вор; съ фіе лі-
квръндъ ліпплінітъ. Місце штік сімдете
че въ лісвфледеазъ пе тоці сжитъ аеле че факъ
de скрескъ Стателе ші de ацілгз пеперітобре.
Сортеа Ромъніе о аведі дп воі; пітне паші таі
поте лісвіші съ ліппедичека ea съ нв е пліеась.

Тоте дрептвріле стрътошілоръ юстрі нв въ
воръ фі рестітвіте ліптр'о сінгвръ zи. Мареа фа-
тіліе ротъпъ нв ва фі стръпсь ла лалтъ din
чea дінтъв оръ. Тревзіе се въ антептаді ла
гревтъді че воръ чере поэ стърдзінду din партеа
d-востръ ші а пітмерошілоръ атічі а казсеі вó-
стре. Пъпъ че ea ва трізфа, ез нв тъ воіз ре-
траце din ляшть; ліптръ кътъ літі въ фі іерратъ
de a креде къ ез въ ростескъ фідез dopindіле
d-востръ, ез тъ воіз сімді спріжнітъ дрептате
ші пе зманітате.

Біне приїміці, рогвъ, domnii таі, ростіреа
квратеі ші адъпчеі теле реквопштінде

Брссела 18 Апріле 1856.

E. Kiné.

Din „Стева Девпърі.“

PROVOCARE LA PRENUMERATIUNE.

Se afla sub tiparia I. metodus de educatiunea
Egipteniloru, Persieniloru, Greciloru s a Romaniloru
betrani. II. Modulu de crescere al Romaniloru
de acumu. III. Moralulu crescinescu si IV.
Versurile de M. Bota.

Pretiu unei carticale singuratic e 30 cr. m. v
si numai candu voru fi tiparite se va cere.

Doritorii de a avé aceste carti — peintru se se
precalcule tipariulu — se bine voësc pe lenga
dechiaratiunea остarei: cu litere seu Слове? la
subinsemnatulu in 14 dile a se adresa.

Moysé Bota,
Aradu tergulu de pesci Nr. 81.

 Къ пітмерзъл ачеста ліпчeteazъ авопаметъл
семестрълі прімз.